

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Č. 27

číslo a název klíčové aktivity	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
název materiálu	VY_12_INOVACE_27_ČJ_LV9_Tvořivá práce s textem LV9
téma	Literární žánry – román 2
anotace	Samostatná práce s různými druhy textů
očekávaný výstup	ZV – LMP Jazyk a jazyková komunikace – 2. stupeň Literární výchova – čtení s porozuměním, orientace v textu
druh učebního materiálu	Pracovní list
ročník	9.
datum vytvoření	29. 10. 2012

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Zdena Cekotová

„SLUNCE“ CZ.1.07/1.4.00/21.1192

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

ROMÁN

Román je psán prózou. Zachycuje různá společenská prostředí a osudy mnoha postav v dlouhém úseku jejich života. Hlavní dějová linie se větví a rozvíjí ve vedlejších příbězích.

Rozlišujeme různé druhy románů: **dobrodružný, historický, milostný, psychologický, detektivní a válečný.**

V následujících hodinách si přečteme ukázky z románu historicko-dobrodružného a z románu dobrodružného. K velmi známým spisovatelům historických románů patří francouzský spisovatel Alexandr Dumas /1802 – 1870/. Napsal řadu románů. Možná, že znáte romány, které byly zfilmovány: „Muž se železnou maskou“ a „Hrabě Monte - Christo“.

K nejznámějším a několikrát zfilmovaným patří jeho Tři mušketýři. Příběh se odehrává ve Francii za vlády Ludvíka XIII. na počátku 17. století. Hlavními hrdiny jsou královští mušketýři d'Artagnan, Athos, Porthos a Aramis. Jeho hrdinové bojují na straně krále a královny proti intrikám úskočného a lstivého kardinála Richelieua.

TŘI MUŠKETÝŘI

/úryvek – upraveno/

„Z téhle kaše živ nevyjdu, to je jisté. Ale budu-li zabit, alespoň to bude rukou mušketýrů!“

D'Artagnan neznal v Paříži človíčka. Šel tedy na schůzku bez svědka, rozhodnut se spokojit s těmi, které si vybral jeho sok. Přemýšlel o různých povahách těch, s nimiž se měl bít. Doufal, že si upřímnou omluvou, kterou si předem připraví, získá Athose. Namlouval si dále, že Porthose může zastrašit příhodou s pásem, kdyby nebyl na místě zabit, mohl by ji kdekomu vyprávět, a konečně, co se týká Aramise, z toho neměl zvlášť velký strach.

Když přišel d'Artagnan na dohled k zpuštěnému prostranství kláštera, Athos tam už pět minut čekal, právě zvonilo poledne. D'Artagnan pozdravil svého protivníka s hluboce smeknutým kloboukem.

„Pane,“ pravil Athos, „vyrozuměl jsem dva své přátele, kteří mi poslouží jako svědkové, ale ještě nepřišli. Divím se, kde se omeškali, nebývá to jejich zvykem.“

„Já pane, vůbec nemám svědků,“ pravil d'Artagnan, „neboť jsem teprve včera přijel do Paříže a neznám tu ještě nikoho kromě pana de Trévilles.“

„Máte-li naspěch a libo-li vám vyřídít mne hned, nikterak se neostýchejte, prosím vás.“

„Tahle řeč se mi líbí,“ řekl Athos. „Ale vyčkejte těch pánů, prosím vás, času máme dost a bude to tak správnější. A hleďme, jeden už je, myslím, tu.“

A opravdu, na rohu ulice de Vaugirard se objevila postava Porthosova.

„Jakže?!“ vzkřikl d'Artagnan, „vaším prvním svědkem je pan Porthos?“

„Ano, je vám to nemilé?“

„Ale kde, naprosto ne!“

„A tady je druhý.“ D'Artagnan se obrátil naznačeným směrem a poznal Aramise.

„Cože?“ zvolal ještě o stupeň udiveněji než prve, „a druhým svědkem je pan Aramis?“

„Zjistě. Cožpak nevíte, že my nepodnikáme nic jeden bez druhého a že nám mezi mušketýry i v gardě, u dvora i ve městě říkají Athos, Porthos a Aramis, čili tři nerozluční?“

„A nyní, když jste se všichni sešli,“ pravil d'Artagnan, „dovolte mi, abych vám přednesl své omluvy.“

Při slově omluvy se Athos podmračil, Porthosovi se mihl na rtech povýšený úsměv a Aramis odpověděl odmítavým posunkem.

„Nerozumíte mi, pánové,“ pravil d'Artagnan a zdvihl hlavu. „Žádám vás za omluvu v případě, že nebudu moci učinit zadost všem třem, neboť pan Athos má právo zabít mne první, což vás, pane Porthosi, zkracuje ve vašem nároku a vás činí téměř rovným nule, pane Aramisi.“

„Tak prosím, pane,“ řekl Athos a postavil se do střežku.

„Čekám na vaše rozkazy,“ odpověděl d'Artagnan a zkřížil svou zbraň.

Ale jen o sebe oba rapíry zazvonily, objevila se na rohu kláštera hlídka gardy Jeho Eminence, vedená panem de Jussac.

„Kardinálovi vojáci!“ vzkřikli jedním hlasem Porthos a Aramis. „Meče do pochvy, pánové! Meče do pochvy!“ Ale bylo již příliš pozdě. Oba sokové byli spatřeni v pozici, která nepřipouštěla pochybnosti o jejich úmyslech.

„Hola, mušketýři, vy se zde bijete? A co zákazy, ty pro vás neplatí?“ vykřikl Jussac.

Obrázek: WPClipart - <http://www.wpclipart.com>

DUMAS, Alexandre., Tři mušketýři. Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1987.

13 - 782 - 87 14/64. s. 66 - 71

Tvořivá práce s textem – pracovní list

Jméno a příjmení: _____

1. Najdi autory českých románů a napiš je. Nezapomeň, že jde o vlastní jména a musíš je napsat s velkými písmeny. Hledej na internetu pod heslem:

Kategorie: České romány-Wikipedie

Báječná léta pod psa: _____

Doktor Meluzín: _____

Kladivo na čarodějnice: _____

Memento: _____

Osudy dobrého vojáka Švejka za I. světové války: _____

Temno: _____

Vlak dětství a naděje: _____

2. Ze závorek vyber správné slovo, barevně ho vyznač a pak věty napiš.

Román zachycuje osudy /jedné - mnoha/ postav. Autor zde vypravuje o událostech /jednoho dne - jednoho týdne - několika let/. Vedle hlavního děje spisovatel v románu popisuje /jeden – více/ vedlejších příběhů.

3. Odpovídej na otázky celými větami.

V jakém státu se odehrává děj knihy Tři mušketýři? V jakém světadíle bys tento stát hledal? _____

Napiš jména mušketýřů. _____

ŘEŠENÍ

Úkol číslo 1

1. Najdi autory českých románů a napiš je. Nezapomeň, že jde o vlastní jména a musíš je napsat s velkými písmeny. Hledej na internetu pod heslem:

Kategorie: České romány-Wikipedie

Báječná léta pod psa: **Michal Viewegh**

Doktor Meluzín: **Bohumil Říha**

Kladivo na čarodějnice: **Václav Kaplický**

Memento: **Radek John**

Osudy dobrého vojáka Švejka za I. světové války: **Jaroslav Hašek**

Temno: **Alois Jirásek**

Vlak dětství a naděje: **Věra Sládková**